

**Положення
про моніторинг якості освіти
у комунальному закладі «Навчально-виховний комплекс
«Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) –
загальноосвітня школа 1 ступеня №25 «Волошка»
міської ради**

1. Загальні положення

1.1. Дане Положення регламентує порядок, процедуру і форми проведення контролю якості освітнього процесу на рівні школи у вигляді моніторингу (далі — моніторинг).

1.2. Нормативною основою моніторингу оцінки якості освітнього процесу є Конституція України, Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. №2145-VIII (стаття 48); Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 №463-IX (розділ VI); Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р; наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти» від 16.01.2020 № 54; Указ Президента України «Про додаткові заходи щодо підвищення якості освіти в Україні», «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти», акти Президента України, Кабінету Міністрів України, накази МОН, Статут, Стратегія розвитку НВК №25 «Волошка» на 2021-2025 роки.

Дане Положення спрямоване на підвищення якості освіти, активізацію й удосконалення діяльності навчального закладу.

1.3. Моніторинг — це форма організації, збору, системного обліку та аналізу інформації про організацію і результати освітнього процесу для ефективного вирішення завдань управління якістю освіти.

1.4. Внутрішній моніторинг діяльності є складовою частиною системи освітнього моніторингу, яка передбачає збирання (первинні дані), оброблення (аналіз і оцінка якості освіти), зберігання (формування і ведення бази даних) та розповсюдження інформації про стан освіти (адресне забезпечення користувачів статистичною й аналітичною інформацією), прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й основних тенденцій її розвитку, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень стосовно підвищення якості надання освітніх послуг закладом та ефективності функціонування освітнього процесу в цілому, формування завдань, тестів іншого інструментарію для оцінки якості освітнього процесу з методичними рекомендаціями.

1.5. Під контролем у вигляді моніторингу розуміється діагностичний контроль, в результаті якого вивчаються умови, процес, результати освітньої діяльності з метою виявлення їх відповідності законодавчим, нормативно-правовим, інструктивно-методичним документам про освіту.

1.6. Проведення моніторингових досліджень передбачає створення ради (спеціальної групи аналітиків) моніторингу як структурного підрозділу педагогічної ради НВК №25 «Волошка».

1.7. Положення схвалюється педагогічною радою, затверджується наказом директора НВК №25 «Волошка».

1.8. Заклад у своїй діяльності керується чинним законодавством, нормативно-правовими актами з питань організації освітнього процесу та даним Положенням.

1.9. Положення поширюється на всіх працівників НВК №25 «Волошка» та учасників освітнього процесу.

2. Мета, завдання і функції моніторингу

Мета внутрішнього моніторингу комплексу - ефективне відслідковування функціонування освітнього простору в НВК №25 «Волошка», виявлення динаміки його змін, розробка прогнозу та пропозицій для забезпечення розвитку комплексу; накопичення даних, необхідних для періодичного самооцінювання якості освітніх послуг закладу; аналітичне узагальнення результатів діяльності системи НВК №25 «Волошка».

Завдання внутрішнього моніторингу комплексу:

- визначення якості навчальних досягнень учнів/вихованців, з'ясування динаміки їх змін,
- виявлення проблем, пов'язаних з організацією освітнього процесу;
- характеристика якості освітнього простору, а також фінансового, кадрового, навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення навчального закладу.

Функції внутрішнього моніторингу комплексу:

- інформаційна – створює масив інформації щодо якості освіти в НВК №25 «Волошка»;
- діагностична - фіксує реальний стан якості освіти в НВК №25 «Волошка»;
- оцінювальна – дає кількісно - якісну оцінку об'єктів освітнього процесу у НВК №25 «Волошка» на основі певного набору критеріїв та показників;
- коригувальна - мінімізує вплив негативних факторів у освітньому процесі;
- прогностична – формує стратегію і тактику розвитку освіти у НВК №25 «Волошка»;
- управлінська - впливає на зміст і методи управлінської діяльності.

3. Об'єкти та предмет моніторингу

Об'єктами внутрішнього моніторингу комплексу є:

1) освітнє середовище:

- ресурсне забезпечення (фінансове, матеріально-технічне, санітарно - гігієнічне);
- навчально-методичне забезпечення (навчальні програми, використовувані підручники і посібники та інша навчальна література);
- кадрове забезпечення; - інформаційне забезпечення; - академічна доброчесність.

2) освітній процес:

- планування освітнього процесу;
- зміст освітньої діяльності;
- впровадження освітніх інновацій;
- розвиток професійної компетентності педагогів;
- психологічний супровід освітнього процесу;
- участь батьків, громадськості в освітньому процесі.

3) результати освітнього процесу:

- навченість (навчальні досягнення) учнів різних вікових груп із предметів інваріантної частини навчального плану;
- особисті здобутки учнів у позаурочній діяльності (результати участі школярів в учнівських олімпіадах з базових дисциплін, конкурсах, змаганнях тощо);
- результати підвищення кваліфікації педагогічних працівників (кількість педагогічних працівників різних категорій, володіння вчителями інноваційними технологіями та прийомами педагогічної роботи тощо);
- аналіз результатів ДПА;
- самоаналіз результатів ЗНО.

Предметом внутрішнього моніторингу комплексу є динаміка змін в освітній системі закладу загальної середньої освіти як основа його розвитку.

Суб'єкти внутрішнього моніторингу комплексу: адміністрація школи, педагогічний колектив, вихованці, учні, батьки (опосередковано через органи самоврядування і педагогічний колектив).

4. Принципи, види та рівні моніторингу

Принципи, на яких повинен базуватися внутрішній моніторинг:

- гуманістична спрямованість (створення обстановки доброзичливості, довіри, поваги до особистості, неможливості використання результатів досліджень для застосування будь-яких репресивних дій до учасників освітнього процесу);
- об'єктивність (уникнення суб'єктивних оцінок, створення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу);
- системність (комплексний підхід до вивчення різних аспектів життя закладу загальної середньої освіти, опрацювання та аналізу результатів досліджень);
- валідність (відповідність пропонованих контрольних завдань змісту навчальної програми, чіткість критеріїв виміру і оцінки, дотримання визначених процедур проведення та опрацювання результатів);
- надійність результатів, що означає можливість підтвердження позитивних і негативних результатів різними способами контролю, шляхом повторного контролю, який проводять інші особи;
- врахування психолого-педагогічних особливостей шляхом диференціації контрольних та діагностичних завдань;
- рефлексія, що проявляється в аналізі та оцінці отриманих результатів на всіх рівнях управління, здійсненні самоаналізу і самооцінки.

Види внутрішнього моніторингу комплексу:

1. за цілями проведення:

- інформаційний (регулярний збір інформації на визначені теми з різних джерел, зокрема: із законодавчих актів, положень, наказів, методичних видань, класних журналів, планування, сайтів освітніх установ та громадських організацій, що дозволяє скорегувати програму розвитку закладу загальної середньої освіти, навчальні плани);
- діагностичний моніторинг (збирання та узагальнення інформації за певними показниками з метою вивчення конкретних освітніх проблем, визначення рівня навченості учнів/вихованців конкретної вікової групи, вимірювання рівня сформованості конкретних компетентностей, особистісного розвитку);
- управлінський (відстеження й оцінка ефективності, наслідків і вторинних ефектів прийнятих рішень, розроблених програм).

2) за засобами, що використовуються:

- педагогічний: дидактичний, освітній, виховний (вивчення рівня навченості та якості виховання учнів/вихованців, якості змісту освіти, якості викладання, умов, що забезпечують можливості навчання, виховання та самовиховання особистості);
- психологічний (вивчення пізнавальної сфери, емоційної рівноваги, моральних якостей);
- ресурсний (визначення обсягів та якості забезпечення ЗНЗ матеріально
- технічними, фінансовими, науково-методичними та іншими ресурсами);
- кадровий (вивчення кадрового складу педагогів, процесу та результатів підвищення кваліфікації педагогів);
- управлінський (оцінювання якості та ефективності управління школою).

5. Прогнозовані результати моніторингу

Проводячи внутрішній моніторинг, НВК №25 «Волошка» має орієнтуватися на такі результати:

- підвищення якості надання освітніх послуг, формування позитивного іміджу, престижності та конкурентно-спроможності НВК №25 «Волошка»;
- створення необхідних умов для творчої діяльності учасників освітнього процесу, виявлення і підтримка обдарованої молоді, підняття престижу творчих педагогів;
- впровадження освітніх інновацій, сучасних інформаційних технологій для оновлення змісту освіти й форм організації освітнього процесу;
- активізація роботи адміністрації і педагогічного колективу НВК №25 «Волошка», вироблення навичок контрольної-аналітичної діяльності, самооцінки та саморегуляції;
- удосконалення управління НВК №25 «Волошка», вироблення і корегування управлінських рішень, планування і прогнозування розвитку закладу загальної середньої освіти.

6. Організація моніторингу

6.1. Створення Положення про моніторинг якості освіти в НВК №25 «Волошка», що визначає цілі, завдання, напрями, об'єкти та періодичність досліджень, необхідних для реалізації стратегії розвитку НВК №25 «Волошка», виконання комплексом погоджених спільнотою НВК завдань щодо покращення якості освітніх послуг.

6.2. Розробка внутрішнього моніторингу конкретної ділянки освітнього середовища, передбаченого Положенням, зокрема: умов, процесу чи результатів роботи закладу загальної середньої освіти.

Положення визначає:

- мету та завдання дослідження;
- об'єкт дослідження;
- формування вибірки;
- терміни та процедуру дослідження;
- підбір та підготовку координаторів дослідження;
- визначення критеріїв оцінювання та показників (індикаторів), за якими збиратиметься інформація;
- визначення методів дослідження.

6.3. Підготовка інструментарію дослідження, передбаченого Положенням, (вибір анкет, тестів, методик, карт спостережень, підготовка інструктивно-методичних матеріалів для координаторів дослідження, вибір статистичних та математичних методів обробки та обчислення одержаних результатів дослідження).

6.4. Проведення дослідження, передбаченого Програмою, проектом (заповнення анкет, виконання тестів, проведення спостережень за обраними методиками).

6.5. Збір та опрацювання результатів (внесення результатів дослідження в базу, обробка та аналіз отриманих даних з використанням математичної статистики, факторно-критеріального аналізу, описового пояснення).

6.6. Аналіз та інтерпретація результатів внутрішнього моніторингу стану конкретної ділянки освітнього середовища комплексу (виявлення та оцінка позитивних та негативних факторів впливу, підготовка та представлення звіту, який має містити висновки та рекомендації з метою прийняття управлінських рішень, корекції програм, планів роботи, роботи окремих педагогів, батьківського комітету, учнівського самоврядування тощо).

6.7. Оприлюднення результатів моніторингу та запровадження рекомендацій у практику.

7. Рекомендовані напрями моніторингових досліджень

7.1. Загальний рівень:

моніторинг рівня навченості учнів/вихованців різних вікових груп;

- моніторинг стану викладання предметів інваріантної складової навчального плану;

- моніторинг впровадження освітніх інновацій.

7.2. Локальний рівень:

- моніторинг психологічної готовності першокласників до навчання в школі;
- моніторинг адаптаційних процесів учнів 4 класу до умов навчання в основній школі.

7.3. Індивідуальний рівень:

- моніторинг професійної педагогічної компетентності педагогів (атестація);
- моніторинг розвитку пізнавальної сфери та особистісного розвитку учнів/вихованців.

8. Обов'язкові компоненти бази даних моніторингових досліджень:

- загальні відомості про комплекс (дата заснування, форма власності, юридична адреса, телефон, електронна адреса, мова навчання, профіль навчання, відомості про атестацію);
- матеріально-технічна база (кількість навчальних кабінетів, забезпечення технічними засобами навчання, забезпечення комп'ютерною технікою, забезпечення ЕЗНП);
- кадрове забезпечення навчального закладу (кількісний склад педагогічних працівників, освітньо-кваліфікаційний рівень, розподіл за віком, склад педагогів за педагогічним стажем, кваліфікаційними категоріями, аналіз руху кадрів, результати атестації педагогічних кадрів);
- контингент учнів (мережа класів, віковий склад учнів, поглиблене вивчення предмета, рух учнів);
- результативність освітнього процесу (динаміка навчальних досягнень учнів в розрізі класів та предметів, результати ДПА в 4 класі, результати участі учнів в олімпіадах, турнірах, конкурсах, спортивних змаганнях);
- методична робота, вдосконалення професійної педагогічної майстерності педагога (аналіз підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, аналіз участі педагогічних працівників у методичній роботі, участь педагогів у конференціях, семінарах, майстер-класах);
- охорона життя та безпека життєдіяльності (динаміка травмування дітей під час освітнього процесу та в позаурочний час, стан травмування серед педагогів);
- робота соціально-психологічної служби (дослідження психологічної готовності першокласників до навчання в школі, адаптація учнів 4 класу до навчання в основній школі);
- робота з батьками та громадськістю (склад сімей учнів, соціальний статус).

9. Звітність про результати внутрішнього моніторингу та періодичність його проведення

Закладом здійснюється звітування у зазначенні терміни шляхом надання інформації про:

- кадрове забезпечення закладу загальної середньої освіти (вересень);
- контингент учнів (вересень);
- матеріально-технічну базу закладу загальної середньої освіти (вересень);
- рівень навченості учнів школи за результатами навчання у I, II семестрах та за рік для учнів початкової школи (січень, червень);
- рівень навченості учнів школи за результатами навчання у I, II семестрах та за рік в розрізі навчальних предметів (січень, червень);

- результати моніторингу професійної компетентності педагога (січень - лютий);
- динаміку навчальних досягнень учнів/вихованців в розрізі нульового, контрольного та підсумкового заміру знань з предметів навчального плану (вересень, грудень, травень);
- результати моніторингу стану викладання предмету (предметів) інваріантної складової навчального плану (червень); - результати державної підсумкової атестації в 4 класі (червень);
- результати участі учнів у олімпіадах, турнірах, конкурсах (грудень – квітень).

10. Нормативно-правове забезпечення внутрішнього моніторингу Нормативно-правовим забезпеченням внутрішнього моніторингу є:

- модель моніторингу якості освіти у НВК №25 «Волошка»;
- Положення про внутрішній моніторинг;
- інструкції про проведення моніторингу на підставі обраних критеріїв та показників оцінювання;
- форми інформаційних бланків, види комп'ютерних програм для внесення і обробки даних (за наявності).

11. Рекомендовані технології та інструментарій

Моніторинг рівня навченості учнів/вихованців

Мета: підвищення рівня навчальних досягнень учнів/вихованців шляхом їх постійного вимірювання, аналізу результатів та цілеспрямованого коригування.

Завдання моніторингу: - дослідження якості знань учнів та їх відповідність Державному стандарту початкової освіти; дослідження якості знань дошкільників та їх відповідність Державному стандарту дошкільної освіти;

- виявлення та аналіз чинників, що впливають на рівень успішності учнів/вихованців;
- підтримка мотивації навчання;
- виявлення обдарованих учнів/вихованців, підтримка їх інтелектуального розвитку;
- нагромадження даних для порівняльного аналізу діяльності;
- дотримання педагогами орієнтовних вимог до оцінювання навчальних досягнень учнів в системі початкової освіти з предметів інваріантної складової навчального плану;
- прогнозування на основі отриманих даних тенденцій розвитку НВК №25 «Волошка».

Прогнозовані результати:

- отримання об'єктивної інформації про якість знань учнів з базових дисциплін;
- коригування навчального процесу та його навчально-методичного забезпечення на основі результатів досліджень;

- упровадження тестових технологій проведення підсумкового контролю знань.

Об'єкт моніторингу - рівень навчальних досягнень учнів з предметів інваріантної частини навчального плану.

Предмет - динаміка зміни рівнів навченості протягом кількох етапів моніторингових досліджень.

Напрямки моніторингу:

- моніторинг результативності навчання;
- предметний моніторинг;
- дослідження результативності участі учнів у конкурсах;
- результати ДПА.

Інструментарій моніторингу:

- діагностичні контрольні роботи;
- результати тематичного та підсумкового оцінювання;
- статистична документація;
- спостереження;
- анкетування;
- кваліметричні таблиці.

При визначенні навчальних досягнень учнів аналізові підлягають: - характеристика відповіді учня (елементарна, фрагментарна, неповна, логічна, доказова, обґрунтована, творча);

- якість знань (правильність, повнота, осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність);
- ступінь сформованості загальнонавчальних (навчально-організаційних, навчально-інтелектуальних, навчально-інформаційних, навчально-комунікативних) і предметних умінь та навичок;
- рівень оволодіння розумовими операціями (вмінням аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки тощо);
- ступінь самостійності учнів у навчальній діяльності та командній роботі;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти та розв'язувати проблеми, формулювати гіпотези);
- самостійність оціночних суджень.

Вказані компоненти покладені в основу чотирьох рівнів навчальних досягнень: початкового, середнього, достатнього і високого. Відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів ці рівні визначаються за такими характеристиками:

I рівень – початковий (1–3 бали). Відповідь учня фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення. Вміння не сформовані, рівень самостійності навчальної діяльності низький.

II рівень – середній (4–6 балів). Знання неповні, поверхові. Учень відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний розв'язувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

III рівень – достатній (7–9 балів). Учень знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь учня повна, правильна, логічна, обґрунтована, проте без елементів власних суджень. Він здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності.

IV рівень - високий (10–12 балів). Знання учня є глибокими, міцними, системними, учень вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань. Його навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати навчальні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати власну позицію. Застосування цих критеріїв дозволяє оцінити навчальні досягнення учнів у вигляді кількісного показника – кількості балів за 12-бальною шкалою оцінювання.

12. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення погоджується педагогічною радою закладу і вводиться в дію наказом директора.